

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001816

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-05-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Садовські Марина Олександрівна

2. MARYNA O. SADOVSKI

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8233-8405

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 221

Назва наукової спеціальності: Стоматологія

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: ОП 51167 Освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії в Українській медичній стоматологічній академії за спеціальністю 221 - Стоматологія

Дата захисту: 16-06-2023

Спеціальність за освітою: Стоматологія

Місце роботи здобувача: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 1409

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76, 76.29, 76.29.55

Тема дисертації:

1. Профілактика карієсу тимчасових молярів у дітей шляхом герметизації фісур з урахуванням одонтогліфіки жувальної поверхні
2. Prevention of caries of temporary molars in children by sealing fissures taking into account the odontoglyphics of the occlusal surface

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена визначенню пріоритетних напрямків та створення схеми профілактичної роботи, спрямованої на зниження показників карієсу тимчасових молярів у дітей з урахуванням одонтогліфіки жувальної поверхні перших та других тимчасових молярів, факторів ризику виникнення карієсу. Ураження тимчасових молярів є суттєвою проблемою дітей з раннім карієсом, оскільки саме вони переважають у структурі захворюваності різних груп зубів. На відміну від карієсу фронтальних зубів, каріозний процес в молярах, як правило, не діагностуються на ранніх стадіях і згодом призводять до швидкого руйнування бічних зубів з їх передчасною втратою та наступним суттєвим зниженням жувальної ефективності. Складний рельєф жувальної поверхні молярів, недостатні навички гігієни дітей дошкільного віку сприяє накопиченню зубного нальоту, що призводить до каріозного ушкодження. Нами проведено епідеміологічне обстеження 335 дітей 3-6 років з метою вивчення показників карієсу в кожному віковому

періоді. Поширеність карієсу збільшується від 3 до 6 років в 2,04 рази та найбільше від 4 до 5 років. У 80% випадків у дітей 3-х років уражалися тимчасові моляри. В 4 роки з карієсом було 71,5% молярів, в 5 років – 70,7%, в 6 років – 66,2%. Взагалі ж, у віці 3-6 років тимчасові моляри уражаються в 69,9% випадків.

Інтенсивність карієсу зростає у дітей від 3 до 6 років в 2,4 рази та найбільш суттєво в період від 5 до 6 років. Середній показник інтенсивності карієсу у обстежених 6-річних дітей був вищим на 1,1 зуба в порівнянні з 5 річними. В інші вікові проміжки збільшення показника було менш суттєвим (з 3 до 4 років – на 0,2; з 4 до 5 років – на 0,5 зуба). З урахуванням кількості зубів, уражених карієсом, діти були розподілені на групи: «здорові» та «за ступенем активності карієсу». У 3-річних серед усіх досліджених найбільш часто були діти без карієсу та з субкомпенсованим ступенем активності карієсу (16,9±0,05% мали від 2 до 5 каріозних зубів). 9,4±0,09% від всієї когорти дітей цього віку мали декомпенсований ступінь активності карієсу, а це 6 і більше зубів, уражених карієсом. Ключові слова: карієс, діти, тимчасові моляри, ротова рідина, профілактика, жувальна поверхня, одонтогліфіка, морфологія жувальної поверхні, герметизація, фтор, мінералізація, мікрокристалізація, лікування зубів, діагностика, емаль.

2. The dissertation work is devoted to the identification of priority areas and the creation of schemes of preventive work aimed at reducing the caries of temporary molars in children, taking into account the odontoglyphics of the occlusal surface of the maxillary and mandibular molars, factors of the occurrence of caries. Lesions of temporary molars are a significant problem of children with early caries, then they prevail in the structure of morbidity of different groups of teeth. Unlike caries of frontal teeth, the carious process in molars is usually not diagnosed in the early stages and subsequently leads to the rapid destruction of these teeth with their premature loss and subsequent significant decrease in occlusal efficiency. Complex topography of the occlusal surface of the molars, insufficient hygiene skills of preschool children leads to the accumulation of dental plaque, which leads to carious lesions. We conducted an epidemiological survey of 335 children aged 3-6 years in order to study caries indicators in each age period. The prevalence of caries increases from 3 to 6 years by 2.04 times and the most from 4 to 5 years. In 80% of cases, temporary molars were affected in 3-year-old children. At 4 years, 71.5% of molars had caries, at 5 years – 70.7%, at 6 years – 66.2%. In general, at the age of 3-6 years, temporary molars are affected in 69.9% of cases. The intensity of caries increases in children from 3 to 6 years old by 2.4 times ($p < 0.001$) and most significantly in the period from 5 to 6 years old. The average indicator of caries intensity in the examined 6-year-old children was higher by 1.1 teeth compared to 5-year-olds. In other age intervals, the increase in the indicator was less significant (from 3 to 4 years - by 0.2; from 4 to 5 years - by 0.5 teeth). Taking into account the number of teeth affected by caries, children were divided into groups: "healthy" and "according to the degree of caries activity". In 3-year-olds, children without caries and with a subcompensated degree of caries activity were the most common among all the studied (16.9±0.05% had from 2 to 5 carious teeth). 9.4±0.09% of the entire cohort of children of this age had a decompensated degree of caries activity, which is 6 or more teeth affected by caries. Key words: caries, children, deciduous molars, oral fluid, prevention, occlusal surface, odontoglyphics, morphology of occlusal surface, sealing, fluorine, mineralization, microcrystallization, treatment of teeth, diagnostics, enamel.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Динаміка показників карієсу тимчасових зубів у дітей 3-5 років. Л. Ф. Каськова, М. О. Садовські. Український стоматологічний альманах. 2021;4:70-4.

- Age features of deciduous teeth caries parameters in 3–6 years old aged children. Liudmyla F. Kaskova, Marina O. Sadovski. *Wiadomosci Lekarskie*. 2022;75(2):357-61.
- Стан гігієни порожнини рота, швидкості слиновиділення і в'язкості ротової рідини в дітей 3–6 років з урахуванням ступеня активності карієсу. Л. Ф. Каськова, М. О. Садовські. *Український стоматологічний альманах*. 2022;3:52-6.
- Резистентність емалі тимчасових зубів у дітей 3–6 років та вплив на неї ротової рідини. Л. Ф. Каськова, М. О. Садовські. *Вісник проблем біології і медицини*. 2022;3(166):539-47.
- Фактори ризику виникнення карієсу тимчасових зубів у дітей. Л. Ф. Каськова, М. О. Садовські. *Актуальні проблеми сучасної медицини*. 2022;2(3-4):117-120.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0119U102852 0121U113868

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Каськова Людмила Федорівна
2. LIUDMYLA FEDORIVNA F. KASKOVA

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0855-2865

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Клітинська Оксана Василівна
2. Oksana V. Klitynska

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9969-2833

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гасюк Петро Анатолійович

2. Petro A. Nasiuk

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2915-0526

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шешукова Ольга Вікторівна

2. Olga V. Sheshukova

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4739-4890

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бережна Олена Едуардівна
2. OLENA E. BEREZHNA

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4221-4608

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Ткаченко Ірина Михайлівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Ткаченко Ірина Михайлівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Прихідько Олена Олексіївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна